

Miralls de fira (III)

written by Pere Grau i Rovira | 11 de juny de 2021

És una cosa que ha estat comentada arreu, a tort i a dret, que una de les dificultats més grans en la ruta cap a la independència (a part, és clar, de la repressió espanyola) han estat les diferències de pensament estratègic entre Junqueras i Puigdemont, que a l'un el van portar a deixar-se empresonar i a l'altre a l'exili, i que l'un encara faci bandera de la disposició a negociar amb l'Estat espanyol i l'altre no vegi cap més camí que la confrontació democràticament i definitivament. Al llibre de Puigdemont hi ha passatges que deixen clares les dues posicions. Aquí, només un parell de tastets.

Pel que fa a Puigdemont són diàfons els següents passatges (pàgines 70/71) escrits el 2 d'abril del 18, quan era a la presó de Neumünster, recordant el consell que li va donar Jordi Sànchez per telèfon, el dia que va ser empresonat: "Eviteu la presó! A la presó no s'hi pot fer res!" Que és el mateix que li havia dit Artur Mas en els dies que van acabar amb la declaració d'independència. I després diu: "Tots aquells que haurien preferit que jo em deixés detenir des del primer moment o que em presentés després per ser arrestat, no tenien ni tenen cap raó. No tinc vocació de màrtir sinó de lluitador. I el lluitador fa tot el que pot per evitar ser màrtir perquè la seva prioritat és vèncer. Jo vaig triar l'exili com a camp de batalla perquè tenia molt i molt més espai per defensar la meua posició que no pas convertint-me en ostatge polític d'un estat que es comporta com si fóssim l'enemic en una guerra (...). Els màrtirs segurament queden bé als llibres d'història, però en política solen fer més nosa que servei".

Pel que fa a la posició de Junqueras, cita l'entrevista amb ell, que aquell dia, el 16 de desembre, publicava *El Periódico* (pàg. 173), parlant entre altres coses de la vaga de fam que

volien fer part dels presos polítics: “No trenquem els ponts de diàleg amb el govern espanyol; si es trenquen, no serà per ERC”. I preguntat si ell i Puigdemont havien compartit l'estratègia d'anar a Brussel·les, diu: “En aquelles circumstàncies ho puc entendre tot, no era fàcil. Jo vaig fer el que havia de fer, encara que això suposa pagar un preu molt alt i estar avui en una situació de presó preventiva absolutament desproporcionada. Sòcrates hauria pogut escollir l'exili, però volent deixar testimoni fins al final de la integritat del seu comportament, es va encarar a aquells que el condemnaven”. Una comparació que no acaba de convèncer, perquè Sòcrates al final va ser un cadàver emmetzinat. Tan íntegre com hom vulgui, però mort i enterrat.

És difícil trobar dues maneres de pensar més divergents que les dels dos líders catalans. I si repeteixo la meva convicció que Junqueras es va equivocar, és sense negar-li el respecte que mereix la seva decisió (tan difícil com la de Puigdemont). Però crec que els fets posteriors han donat la raó absoluta a Puigdemont i no als que, ja de principi o tornant després pels motius que fossin, es van lliurar a l'arbitrarietat de la injustícia espanyola, segurament sense esperar que es passés pel folre totes les lleis nacionals i internacionals en les ànsies de revenja per aniquilar-los.

I si ara Pedro Sánchez parla de concedir aquests estrafets indults condicionals, deixant la porta oberta per tornar a engabiar-los si no callen i fan bondat, cal separar dos punts diferents. El primer és que qualsevol mesura que torni els presos a les seves famílies, benvinguda sigui, però és un alleujament només personal, no polític. El segon és, però, que, de la mateixa manera que aquests indults (ni que fossin normals i no tan torçats) no contribueixen gens a destensar el conflicte (cosa que només pot fer una amnistia general i el reconeixement del dret a l'autodeterminació), tampoc fa que la decisió de llavors pugui veure's com l'encertada. Junqueras diu que ell “va fer el que havia de fer”. Jo em permeto

dissentir-ne. Si Junqueras hagués fet pinya tancada amb Puigdemont i el govern en pes hagués emigrat, plantant cara a Espanya des de fora, tota l'evolució posterior hauria estat molt diferent.

Però vistes les diferències ja anteriors entre els dos líders catalans, això era potser esperar massa. Admetent que puc equivocar-me, la impressió que es treu d'aquestes diferències és que Junqueras (segurament no sols ell a ERC) no paeix que la primera batuta cap a la independència la porti algú altre que no sigui ERC. I ho sosté bastant el que diu a una entrevista a ell publicada a *Le Figaro*, el 29 de gener del 2019 (pàgs. 202-203). Després de dir (cosa que es pot interpretar com una punxadeta en direcció a Puigdemont) que “es va quedar a Catalunya per responsabilitat”, posició que crec tant digna com discutible i en darrer terme, estèril, diu que “ERC ha de ser l'eix sobre el qual graviti el futur del procés per a aconseguir un referèndum acumulant forces a Catalunya i aglutinant-se a l'Estat i a Europa, aprofitant el judici”. Són paraules que es poden esperar d'un cap de partit, però que pinten la realitat a la mesura dels seus desigs, i no com és. Perquè com vaig llegir després de les eleccions del 14F (i lamento no recordar qui ho va escriure): “Aquestes eleccions no les ha guanyades ni ERC ni JxCat, ni la CUP, les ha guanyades l'independentisme”. I així mateix l'eix sobre el qual graviti el futur del procés només pot ser la unitat independentista, aquesta unitat que a ERC té tan mal predicament. Perquè si hi ha una cosa clara en tot aquest batibull és que sense ERC no hi haurà independència. Però sense JxCat, tampoc.

I la paradoxa, a parer meu, és que per motius que em permetré indicar en el quart i darrer article d'aquesta sèrie, la principal perjudicada d'aquest rebuig d'una unitat lleial ha estat i segueix sent ERC. Fins llavors, amic lector.

Si vols llegir “Miralls de fira (II)”, fes clic [aquí](#).

Si vols llegir “Miralls de fira (I)”, fes clic [aquí](#).